Wondbehandelingsschema: maak een keuze uit onderstaande mogelijkheden

Kijk naar de kleur van de wond	Zwarte wond	Gele wond	Rode wond	
Nat: Vocht-absorberende wond-behandeling	**Doel: necrose verweken en verwijderen** **Enzym alginogel:* **Flaminal Forte** *Afdekken met vetgaas:* **Cuticerin** *en absorberend verband:* **Cutisorb** **Hydrofiber:* **Aquacel** **Alginaat:* **Cutimed Alginate** *Afdekken met een absorberend verband:* **Cutisorb**	**Doel: reinigen** **Enzym alginogel:* **Flaminal Forte** *afdekken met vetgaas:* **Cuticerin** *en absorberend verband:* **Cutisorb** **Hydrofiber:* **Aquacel** **Alginaat:* **Cutimed Alginate** *Afdekken met een absorberend verband:* **Cutisorb**	**Doel; beschermen** **Afdekken met vetgaas:* **Cuticerin** of Mepitel One *afdekken met een absorberend verband:* **Cutisorb** *Hydrofiber: **Aquacel*** *Afdekken met een absorberend verband*: **Cutisorb**	*Enzym alginogel: **Flaminal Forte,** afdekken met vetgaas **Cuticerin** en absorberend verband: **Cutisorb** of *Hydrofiber (met zilver): **Aquacel AG,** afdekken met absorberend verband **Cutisorb**
Vochtig: Vocht-regulerende wond-behandeling	**Doel: necrose verweken en verwijderen** **Enzym alginogel:* **Flaminal Forte** *Afdekken met vetgaas:* **Cuticerin** *en absorberend verband:* **Cutisorb** *of een foamverband* **Allevyn Gentle (border)** **Hydrofiber:* **Aquacel** **Alginaat:* **Cutimed Alginate** *Afdekken met een absorberend verband:* **Cutisorb** *of met foamverband:* **Allevyn Gentle (border)**	**Doel: reinigen** **Enzym alginogel:* **Flaminal Hydro** *Afdekken met vetgaas:* **Cuticerin** *en absorberend verband:* **Cutisorb** *of een foamverband:* **Allevyn Gentle (border)** **Hydrofiber:* **Aquacel** **Alginaat:* **Cutimed Alginate** *Afdekken met een absorberend verband:* **Cutisorb** *of foamverband:* **Allevyn Gentle (border)** *Foamverband**:*** **Allevyn Gentle (border)**	**Doel; beschermen** **Afdekken met een vetgaas* **Mepitel one** *of* **Cuticerin** *en absorberend verband:* **Cutisorb** *Hydrofiber: **Aquacel*** *Afdekken met absorberend verband*: **Cutisorb** **Foamverband:* **Allevyn Gentle (border)**	
Droog: Vocht-creërende wond-behandeling	**Doel: beschermen en laten indrogen tot het vanzelf afvalt** **Eventueel afdekken met eilandpleister:* **Cutiplast** *of absorberend verband:* **Cutisorb**	**Doel: reinigen** **Enzym alginogel*: **Flaminal Hydro** *Afdekken met vetgaas:* **Cuticerin** *en absorberend verband:* **Cutisorb** *of een foamverband:* **Allevyn Gentle (border)** *Eilandpleister:* **Cutiplast**	**Doel; beschermen** **Afdekken met vetgaas:* **Cuticerin** *en eilandpleister of absorberend verband*: **Cutisorb** *fixeren met een elastisch windsel* *Hydrogel:**Flamigel** ***of*** **Actimaris** *Afdekken met vetgaas:* **Cuticerin** *en absorberend verband*: **Cutisorb**	**Geïnfecteerde wond: Doel: Infectie bestrijden:** Overweeg altijd een scherp debridement voor creëren schone wond

Wondbehandelingsprotocol Soest

Doorloop bij wondbeoordeling de volgende 3 stappen:

1)Wondbehandeling volgens OOR:
O = Oorzaak
O = Onderliggend lijden
R = Remmende factoren
Zie artikel: Het luisterend oor, WCS nr.3, september 2013.

2)Wondbehandeling volgens het TIME model
TIME richt zich op elke fase van de wondgenezing en het verwijderen van de barrières in elke fase, zodat de wondgenezing op gang komt. Probeer altijd de oorzaak aan te pakken of te behandelen.
T = (*tissue)* **Weefsel**. Wat voor een soort weefsel is het? Bevat de wond niet levensvatbaar of necrotische weefsel? Is er sprake van hypergranulatie?
Doel: *beschermen, wel/niet debridement*. Necrose verwijderen. Droge zwarte korst op de hielen laten zitten en dagelijks inspecteren.
I = (*infection*) **Infectie**. Zijn er tekenen van infectie? Primair: roodheid, pijn, zwelling, warmte, functieverlies. Secundair: kleurverandering in het wondbed, geur, overmatig exsudaat, stagnatie wondgenezing, broos snel bloedend granulatieweefsel.
Doel: *bacterieel evenwicht, vermindering ontsteking, groeifactoren behouden en stimuleren*. Geïnfecteerde wonden niet luchtdicht (occlusief) behandelen.
M = (*moisture)* **Vocht**. Wat is de mate van exsudaat (nat, vochtig of droog)?
Doel*: creëren van een **vochtig wondmilieu**, voorkomen van uitdroging en maceratie.*
E = (*edge)* **Wondranden**. Zijn de wondranden in staat om zich te sluiten? Is er sprake van niet sluitend of ondermijnde wondranden?
Doel*: intact houden, beschermen en herstellen van de wondranden. Wondranden sluiten.*

Soorten wonden

Blaren:
Aanpak dichte blaar: beschermen. ***Niet doorprikken!***
Aanpak open blaar/ontvelling: behandelen als rode wond.

Brandwond: Aanpak: eerst koelen met lauw leidingwater, 10 tot 15 minuten. Voorkom onderkoeling. Vaststellen van de uitgebreidheid brandwond *(zie WCS: richtlijn behandeling brandwondblaren, richtlijn: Eerste opvang van brandwondenpatiënten in de acute fase, en ons protocol brandwonden).*

Bijtwond: (van mens en dier) Aanpak: goed uitspoelen Denk aan risico op infectie. Behandelen als een rode wond. *(zie: richtlijn behandeling van wonden met een acute etiologie en ons protocol bijtwond mens en dier).*

Chirurgische wond: Is het een primair gesloten of secundair genezende wond? Aanpak: volgens het TIME model.

Decubitus: Neem preventieve maatregelen; druk ontlasten *(zie V&VN: Landelijke multidisciplinaire richtlijn decubitus preventie en behandeling en de praktijkkaart preventie en behandeling decubitus).*

Diabetische voet: Aanpak: multidisciplinaire aanpak! Neem de oorzaak weg. Let goed op diabetes regulatie. (*richtlijn diabetische voet juli 2017*).

Hypergranulatie: (wild vlees) dit houdt de sluiting van de wond tegen. Terra Cortril of Zilvernitraatstift zijn effectief in het laten slinken van het weefsel.

Oncologisch Ulcus/wond:
Ulcus = ontstaan door tumorweefsel.
Wond = ontstaan door de behandeling, o.a. bestraling en operatie.
Aanpak: specifieke wondbehandeling.
Overleg met wondverpleegkundige of specialist.

Schaafwonden: Aanpak: behandelen als een rode wond. (*zie: richtlijn behandeling van wonden met een acute etiologie, en ons protocol schaaf-kleine snijwonden en corpus alienum).*

Skin Tears (een scheurwond met huidflap):
Aanpak: de wond uitspoelen. De huidflap terugleggen. Mepitel siliconengaas er overheen, 7 dagen laten zitten. Afdekken met een absorberend verband en fixeren met een Tubifast buisverband. Dit afdekverband zo nodig dagelijks verwisselen. Dagelijks inspectie van de wond op infectieverschijnselen, hiervoor hoeft de Mepitel niet te worden verwijderd.

Snijwond: Aanpak: diepte beoordelen, uitspoelen, wondranden tegen elkaar drukken, hechten of afplakken met Steristrips en afdekken met absorberend verband, of eilandpleister. *(zie: richtlijn behandeling van wonden met een acute etiologie, en ons protocol schaaf-kleine snijwonden en corpus alienum).*

Ulcus Cruris: Aanpak: diagnose. Veneus en/of arterieel vaatlijden *(zie: NHG standaard ulcus cruris).*

Vochtletsel: Zorg dat het vocht niet kan inwerken in de huid; huid beschermen.
Aanpak: Zinkolieoxide zalf. Open plekken behandelen als rode wond *(zie V&VN: Landelijke multidisciplinaire richtlijn smetten preventie en behandeling en de praktijkkaart preventie en behandeling smetten).*

Versie, augustus 2021